

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

3352

Vragen van de leden **Wiersma** en **Tellegen** (beiden VVD) aan de Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid en de Minister voor Medische Zorg over *het bericht «Sociaal sekswerker hunkert naar erkenning: «Mensen met een beperking hebben ook behoeften en fantasieën»»* (ingezonden 3 juni 2021).

Antwoord van Staatssecretaris **Broekers-Knol** (Justitie en Veiligheid) (ontvangen 28 juni 2021).

Vraag 1

Bent u bekend met het artikel «Sociaal sekswerker hunkert naar erkenning: «Mensen met een beperking hebben ook behoeften en fantasieën»»?¹

Antwoord 1

Ja, ik ben bekend met het artikel.

Vraag 2

Bent u het ermee eens dat sekswerk een normaal beroep is en ook op die manier moet worden gezien en georganiseerd?

Antwoord 2

Ja, daar ben ik het mee eens.

Vraag 3

Bent u het ermee eens dat seksverzorgenden een belangrijke vorm van ondersteuning kunnen bieden aan mensen met een beperking en dat een mogelijk taboe hierop onwenselijk is?

Antwoord 3

Persoonlijke voorkeuren en keuzes ten aanzien van (beleving van) seksualiteit zijn onderdeel van het recht op lichamelijke integriteit. Dat geldt ook voor mensen met een beperking die in hun seksuele behoeften voorzien door middel van een sociaal sekswerker. Hier zou geen taboe op moeten rusten. Desalniettemin bevinden thema's rondom seksualiteit en meer nog thema's

¹ Website de Volkskrant, 25 mei 2021 (<https://www.volkskrant.nl/cultuur-media/sociaal-sekswerker-hunkert-naar-erkenning-mensen-met-een-beperking-hebben-ook-behoeften-en-fantasieen~b68bfb64/?referrer=https%3A%2F%2Fwww.google.com%2F>)

rondom betaalde seksualiteit zich al snel in de taboesfeer. Ik probeer door het steunen van de Sekswerk Alliantie Destigmatisering stigma's op dit vlak tegen te gaan.

Vraag 4

Kunt u een overzicht geven van hoeveel mensen dit type werk doen en hoeveel mensen dit type ondersteuning nu afnemen?

Antwoord 4

Een dergelijk overzicht is niet voorhanden, omdat dergelijke gegevens niet geregistreerd worden.

Vraag 5

Kunt u inzicht geven in welke verschillende typen verzorging van elkaar zijn te onderscheiden en in hoeverre daar bijvoorbeeld ook een opleiding voor gevolgd wordt? Is op dit laatste punt ook overleg met bijvoorbeeld het onderwijsveld, voor het faciliteren van opleiding en training?

Antwoord 5

Sekswerkers en seksverzorgenden houden geen overzicht bij van de verschillende typen verzorging die aan een klant worden geboden. Er is geen overleg met het onderwijsveld over dit onderwerp.

Vraag 6

In hoeverre is dit type ondersteuning vergunningsplichtig, of geldt hier een verbijzondering? En onder welke wet- en regelgeving valt dit type ondersteuning? Hoe wordt dit gefinancierd?

Antwoord 6

Sociaal sekswerk is een vorm van sekswerk. Op grond van de Gemeentewet artikel 151a kan een gemeente voorschriften stellen met betrekking tot het bedrijfsmatig geven van gelegenheid tot het verrichten van seksuele handelingen met of voor een derde tegen betaling. Dit betreft bijvoorbeeld seksclubs maar ook escortbedrijven. Overige vormen van sekswerk, zoals zelfstandig werkende sekswerkers, zijn op dit moment niet vergunningplichtig. Financiering van alle vormen van sekswerk is in beginsel aan de cliënt die de diensten afneemt.

Vraag 7

Begrijpt u de in het artikel geciteerde reactie van de voormalige Minister van Gehandicaptenzaken Rick Brink, waarin hij stelt dat een voorstel zoals het verbod op betaalde seks mensen met een beperking de mogelijkheid op een volwaardig seksleven ontnemt?

Antwoord 7

Ik begrijp wat de dhr. Brink in dit artikel zegt in reactie op het voorstel voor een verbod op betaalde seks en ik onderschrijf dat een eigen persoonlijke beleving van seksualiteit onderdeel is van een volwaardig leven. Het huidige kabinet staat een dergelijk verbod niet voor. De Wet regulering sekswerk (hierna Wrs) die aan uw Kamer is aangeboden, voorziet in verdere regulering van de seksbranche. Als het wetsvoorstel wordt aangenomen is sociaal sekswerk nog steeds mogelijk, indien de individuele sekswerker of het bedrijf waar hij/zij werkt, beschikt over een vergunning.

Vraag 8

Kunt u inzicht geven in de manier waarop deze vorm van ondersteuning op dit moment mogelijk is binnen alleen bestaande hulp- en verzorgingsarrangementen? Kunt u daarbij onderscheid maken tussen de verschillende typen regelingen, zowel centraal als decentraal, die hiervoor kunnen worden aangewend?

Antwoord 8

Het betreft hier geen hulp- of verzorgingsarrangement binnen een bestaande (wettelijke) regeling.

Vraag 9

Herkent u het beeld dat de mate waarin sociaal sekswerk nu wordt gefaciliteerd, afhangt van de gemeente waar je woont? Bent u het ermee eens dat op dit punt de behoefte aan ondersteuning leidend moet zijn?

Antwoord 9

Dit beeld herken ik niet, omdat sociaal sekswerk geen vorm van hulp of ondersteuning is die op dit moment onder één van de wettelijke verantwoordelijkheden van een gemeente te plaatsen is. Uit recente jurisprudentie blijkt dat ook de rechter in hoger beroep heeft bepaald dat het vervullen van seksuele behoeften niet onder de reikwijdte van de Wmo 2015 valt.² Ook het oordeel van een seksuoloog dat (de bevrediging van) seksuele behoeften voor mensen met een beperking volkomen normaal zijn, leidde in deze zaak niet tot een ander oordeel van de Centrale Raad van Beroep. De (lokale) overheid heeft dus op dit moment geen wettelijke rol in het voorzien in deze behoefte.

Vraag 10

Bent u het er voorts mee eens dat dit type werk en dit type ondersteuning van belang is voor mensen met een beperking en ook als zodanig moet worden behandeld? En bent u bereid om in dat kader ook verder onderzoek te doen of en hoe deze vorm van ondersteuning beter dient te worden georganiseerd?

Antwoord 10

In het kader van het programma Volwaardig leven laat de Minister voor Medische Zorg op korte termijn een onderzoek uitvoeren met als doel:

- meer inzicht te verkrijgen in de impact van het ervaren van intimiteit en seksualiteit voor mensen met beperkingen in verschillende levensfasen;
- te kijken hoe we op basis daarvan (toekomstige) zorg- en ondersteuningsprofessionals zouden moeten toerusten met specifieke kennis en vaardigheden om mensen met een beperking en hun netwerken te ondersteunen rondom intimiteit en seksualiteit, met aandacht voor de diversiteit van de doelgroep;
- en te bezien wat er zou moeten gebeuren om het maatschappelijke taboe rondom intimiteit en seksualiteit voor mensen met een beperking te doorbreken, teneinde hun weerbaarheid, kwaliteit van bestaan en de ontwikkeling van een seksuele identiteit te bevorderen.

---

² <https://uitspraken.rechtspraak.nl/inziendocument?id=ECLI:NL:CRVB:2019:1776>